

Umsögn Landssamtakanna Þroskahjálpar um áform um lagasetningu - Frumvarp til laga um breytingu á lögum um almannatryggingar, nr. 100/2007 (Mál nr. S-133/2026)

14. ágúst 2026

Landssamtökin Þroskahjálpar eru heildarsamtök fatlaðs fólks, sem vinna sérstaklega að réttinda- og hagsmunamálum fólks með þroskahömlun og/eða skyldar fatlanir og einhverfs fólks og allra fatlaðra barna og aðstandenda þeirra. Samtökin byggja stefnu sína og starfsemi á samningi Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðs fólks, barnasáttmála SÞ og öðrum fjölþjóðlegum mannréttindasamningum sem íslenska ríkið hefur skuldbundið sig til að framfylgja, sem og heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna, sem hafa það meginmarkmið ***að skilja engan eftir.***

Íslenska ríkið fullgilti **samning SÞ um réttindi fatlaðs fólks** árið 2016 og skuldbatt sig þar með til að framfylgja öllum ákvæðum hans. Samningurinn var lögfestur í desember sl., með **lögum nr. 80/2025** og þá er í gangi af hálfu ríkisins sérstök landsáætlun um innleiðingu hans.

28. gr. samningsins, sbr. **lög nr. 80/2025**, hefur yfirskriftina ***Viðunandi líf skjör og félagsleg vernd.*** Þar segir m.a.:

1. *Aðildarríkin viðurkenna rétt fatlaðs fólks og fjölskyldna þess til viðunandi líf skjara, þar á meðal viðunandi fæðis, klæða og húsnæðis, og til sífellt batnandi lífsskilyrða og skulu gera viðeigandi ráðstafanir til að tryggja og stuðla að því að þessi réttur verði að veruleika án mismununar á grundvelli fötlunar.*

Þær upplýsingar, sem fram koma í samráðsgátt um þau áform um lagasetningu, sem hér eru til umsagnar eru ekki nægilegar til að samtökin geti skilað efnislegri umsögn um málið á þessu stigi.

Samtökin lýsa miklum vilja og áhuga til virkrar þátttöku og náins samráðs við félags- og húsnæðismálaráðuneytið um gerð frumvarpsins og óska því eftir fundi með félags- og húsnæðismálaráðuneytinu til að fá nauðsynlegar upplýsingar til að þau tekið efnislega afstöðu til frumvarpsins og vísa í því sambandi til í **3. mgr. 4. gr. samnings SÞ um réttindi fatlaðs fólks**, sbr. **lög nr. 80/2025**, þar sem segir:

*Við þróun og innleiðingu löggjafar og stefnu við innleiðingu samnings þessa og við annað ákvörðunartökuferli varðandi málefni fatlaðs fólks, **skulu aðildarríkin hafa náið samráð við fatlað fólk og tryggja virka þátttöku þess, þar á meðal fatlaðra barna, með milligöngu samtaka sem koma fram fyrir þess hönd.***

Virðingarfyllst.

Guðmundur Ármann Pétursson, formaður Landssamtakanna Þroskahjálpar

Anna Lára Steindal, framkvæmdastjóri Landssamtakanna Þroskahjálpar